

Komentarze na Wielki Czwartek

Wzór I¹

Komentarz na wejście

Dobiegł końca tegoroczny okres przygotowań do Wielkanocy. Przez cały ten czas Kościół przypominał nam, że jest to okres szczególnej łaski. Została nam bowiem dana szansa, byśmy powrócili do źródła naszej wiary, byśmy się oczyścili. Przez ten czas kierowano do nas intensywnie Słowo Boże: w rekolekcjach, w kazaniach, rozważaniach pasyjnych czy też w specjalnych nabożeństwach.

I oto dzisiaj rozpoczyna się nowy etap; wchodzimy już w samo centrum tajemnicy naszej wiary: Tajemnice Męki, Śmierci i Zmartwychwstania Pana naszego Jezusa Chrystusa, czyli w tzw. Triduum Paschalne.

Za chwilę będziemy uczestniczyć w liturgii Wielkiego Czwartku. Miejmy świadomość, że jest to godzina Jezusa. Dla tej godziny, Chrystus przyszedł na świat, w tej godzinie wypełniła się do końca misja powierzona Mu przez Ojca. Jest to godzina, w której Jezus został wydany w ręce grzeszników.

Biorąc pełny udział w Mszy św. Wieczery Pańskiej, najściślej jednoczymy się z naszym Zbawicielem, by potem wiernie towarzyszyć Mu w drodze do Ogrójca, przeżywać z Nim trwożę i krwawy pot, następnie – zdradę ucznia, niesprawiedliwy sąd odrzucenia i słabość Piotra. Włączmy się zatem w rozpoczynające się uroczystości. Niech wszystkie śpiewy i słowa przez nas wypowiedane, wyrażają naszą wewnętrzną postawę, niech przygotowują nas na spotkanie z Bogiem.

Komentarz przed czytaniem.

Liturgia Słowa Bożego dzisiejszego wieczoru rozpoczyna doroczny obchód świąt naszego wyzwolenia opisem uczty paschalnego baranka, którego spożywał naród wybrany w noc wyzwolenia. To wyzwolenie było początkiem także naszego wyzwolenia, dokonanego przez Chrystusa, Bożego baranka, który przez krew wyrwał nas z niewoli grzechu i śmierci. Natomiast w II czytaniu usłyszymy najstarszy opis

¹ Komentarze powstały w oparciu: *Liturgia Świętego Triduum Paschalnego. Nabożeństwa i Błogosławieństwa Kościoła Domowego*, Olsztyn 1999 oraz *Zwycięzca Śmierci. Teksty liturgiczne i komentarz na Wielki Tydzień i Oktawę Wielkanocy*, Opole ²1992.

ustanowienia Eucharystii w relacji św. Pawła. W tym obrazie nowej Paschy, sam Chrystus staje się barankiem paschalnym, dzięki któremu dokonuje się nasze przejście z śmierci do życia, stając się zdolnymi trwania w Nowym Przymierzu.

Komentarz przed Ewangelią.

Do końca ich umiłował. Życie Jezusa na ziemi to droga miłości „aż do końca”; Jego miłość trwa aż do śmierci, a nawet poza granice śmierci, bo oddał się w Eucharystii „aż do końca”. Umycie nóg ma miejsce w kontekście posiłku paschalnego, ten symbol odnowienia duchowego – obmycia wodą jest znakiem tej miłości, która ma się objawić w zdarzeniach dnia następnego. Miłość, która służy, która daje się w ofierze i nie cofa się nawet przed śmiercią.

Komentarz na ofiarowanie

Za chwilę do ołtarza zostaną przyniesione następujące dary:

Wino – które jest symbolem przemiany. Pan Jezus podczas Ostatniej Wieczerzy uczynił ten powszedni napój swoją Krwią, by ona stała się źródłem nowego i wiecznego Przymierza zawartego między Bogiem a człowiekiem.

Woda – przynoszona do ołtarza, stanowi niezbędny element liturgii eucharystycznej. Dodawana do wina jest symbolem nie tylko łagodności i szlachetniejszego smaku, ale po akcie przeistoczenia, staje się przed wszystkim symbolem natury ludzkiej Jezusa Chrystusa.

Chleb – za chwilę stanie się on Ciałem Chrystusa, które „będzie wydany za nas”. Każdy, kto przez chrzest wszedł do wspólnoty Chrystusa, jest zaproszony, by uczestniczyć przy ołtarzu w tej uczcie miłości.

Komentarz przed procesją przeniesienia Najświętszego Sakramentu do kaplicy adoracji („ciemnicy”)

Wielkoczwartkowy da Boga – świętą Eucharystię za chwile przeniesiemy do miejsca przechowywania Najświętszego Sakramentu – Tabernakulum, które jest ołtarzem adoracji. Liturgia dzisiejszego dnia zachęca nas, by w ciszy adorować naszego Zbawiciela. *Czuwajmy i módlmy się*; niech to będzie znakiem naszej wiary i miłości do Tego, który to nas umiłował. Bądźmy wdzięczni Panu za sakrament Jego

miłości i obecności. Najświętszy Sakrament przechowywany w naszych świątyniach jest także znakiem pokory Chrystusa, który *pozostał z nami przez wszystkie dni aż do skończenia świata*. Ten Chleb nieustannie nam przypomina i uobecnia ofiarę Krzyża i chwałę Zmartwychwstania, zapowiada ponowne przyjście Pana.

Wzór II

Przed Eucharystią:

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Mszą Świętą Wieczery Pańskiej rozpoczniemy przeżywanie Tajemnicy Triduum Paschalnego, Świętych Trzech Dni Paschalnych. Ten czas, od dzisiejszego wieczoru do wieczoru Niedzieli Zmartwychwstania, stanowi jedno wielkie święto – uobecnia bowiem największe wydarzenie naszej wiary. To nasze trzydniowe świętowanie osiągnie swój szczyt w Wigilii Paschalnej celebrowanej w Świętą Noc Zmartwychwstania naszego Pana Jezusa Chrystusa.

Dzisiaj wraz z całym Kościołem obchodzimy pamiątkę tego dnia, w którym Chrystus zasiadł wraz ze swymi uczniami do stołu, by sprawując Wieczерę paschalną, ustanowić Sakrament Swego Ciała i Krwi - Testament zostawiony dla nas. Poleciał Apostołom czynić ten gest na swoją pamiątkę, ustanawiając Sakrament kapłaństwa. Umywając swym uczniom nogi, dał im Nowe Przykazanie – aby się wzajemnie miłowali.

Ile razy sprawujemy Eucharystię, tyle razy wspominamy, uobecniamy i urzeczywistniamy wszystko, co Jezus uczynił dla nas, zwłaszcza w szczytowym momencie swego zbawczego dzieła: w Męce, Śmierci i Zmartwychwstaniu.

Z wdzięcznością i pokorą stańmy więc przed Bogiem, który nas, grzeszników, tak umiłował, że zesłał swego Syna Jednorodzonego, aby nas odkupił.

Przed obmyciem nóg:

Jezus Chrystus, będąc Mistrzem, stał się sługą wszystkich. Znakiem Jego wielkiej miłości i gotowości do służby, aż do oddania życia za przyjaciół stało się umycie nóg Apostołom w Wieczerniku. Jezus uczy nas przez żywy przykład, iż nie powinniśmy oddzielać Eucharystii od świadczenia miłości braterskiej. Za każdym razem, gdy poświęcamy się dla drugich, okazujemy się prawdziwymi uczniami Tego, z którym jednoczymy się w Eucharystii.

Na pamiątkę umycia nóg Apostołom przez Jezusa, Celebrans, przewodniczący naszemu świętemu zgromadzeniu, umyje nogi kilku mężczyznom. W znaku tym Kościół daje wyraz swej trosce o wszystkich potrzebujących, w których w szczególny sposób widnieje oblicze Chrystusa.

Przed procesją do kaplicy adoracji:

W tej chwili formułuje się procesja, w której zostanie przeniesiony Najświętszy Sakrament do kaplicy adoracji. W zjednoczeniu z Jezusem, który po Ostatniej Wieczery udał się wraz z uczniami w stronę Góry Oliwnej na modlitwę poprzedzającą Jego pojmanie, czuwajmy i módlmy się, rozważając i z wdzięcznością wychwalając Tajemnicę Chrystusowej Ofiary i Jego Obecności pośród nas.

Wzór III

Przed rozpoczęciem liturgii:

Obecną Mszą świętą, którą nazywamy Mszą Świętą Wieczerzy Pańskiej rozpoczynamy Triduum Paschalne. Są to trzy święte dni, w czasie których rozważać będziemy ustanowienie Sakramentu Eucharystii i kapłaństwa, mękę i śmierć naszego Pana Jezusa Chrystusa, a także Jego Zmartwychwstanie. Dzisiaj gromadzimy się wokół Chrystusa Pana jak uczniowie na Ostatniej Wieczerzy. Uczestniczymy w tych samych wydarzeniach. Ten sam Jezus zaprasza nas do wspólnego stołu. Weźmie chleb i wino i przemieni je w swoje Ciało i Krew, aby nas nakarmić. Zanim odejdzie do Ojca zostawi nam testament miłości, mimo nocy zdrady, mimo bliskiej męki i śmierci krzyżowej. Tym Testamentem jest On sam. Pozostał z nami w sakramentach świętych, w Eucharystii i sakramencie święceń, których ustanowienie dzisiaj wspominamy.

Liturgia rozpocznie się od uroczystej procesji wejścia. W procesji tej idzie służba liturgiczna i wszyscy kapłani, którzy w tym dniu koncelebrują Mszę świętą. Jest to wyrazem jedności kapłaństwa.

Odchodząc Chrystus zobowiązał nas do wspólnej miłości. Zostawił nam wymowny przykład, umywając w czasie Ostatniej Wieczerzy nogi swoim uczniom i polecił nam kierować się w życiu zasadą miłości mówiąc: „To jest moje przykazanie, abyście się wzajemnie miłowali, jak ja was umiłowałem” (J 15, 12). Na wzór Jezusa, który umył nogi apostołom również w czasie tej Mszy św. Ks. Proboszcz umyje nogi dwunastu mężczyznom. Gest ten ma przypomnieć nam o wzajemnej miłości, jaką powinniśmy mieć jeden do drugiego.

Dzisiaj przez posługę kapłanów możemy karmić się Ciałem Chrystusa. Niech więc dzisiejsza Msza święta, którą kapłani odprawiają w swoich intencjach będzie naszą szczególną modlitwą za ich posługę. Prośmy Boga, aby nie zabrakło tych którzy udzielają nam sakramentów, prośmy dla nich o siły fizyczne i duchowe, prośmy o łaski Boże potrzebne do godnego sprawowania świętych obrzędów, prośmy o liczne i dobre powołania do kapłaństwa. Niech Wszechmogący Bóg strzeże i umacnia naszych kapłanów.

Liturgię Wielkiego Czwartku zakończy obrzęd przeniesienia Najświętszego Sakramentu do Kaplicy Adoracji (tzw. Ciemnicy), aby tam trwając na modlitwie dziękować Panu za Jego obecność, za Jego ofiarę, za Jego miłość i służbę wobec nas. Obnażenie ołtarza, które nastąpi po liturgii, ma nam przypomnieć całkowite uniżenie Chrystusa, Jego ogołocenie i wprowadzić nas w pobożny nastrój Wielkiego Piątku.

Przed „Chwałą”:

Zabrzmią teraz dzwony i zamilkną na czas Męki Pana, ale niech nie milknie nasza modlitwa i nasza pieśń. Głośmy chwałę Boga, który dał nam swego Syna, jako jedyną Paschę zbawienia.

Przed czytaniem:

Eucharystia to Pascha Pana, który przeszedł kiedyś przez Egipt, by przez znak krwi baranka ocalić swój lud. Dzisiaj Pan przechodzi wśród nas w swoim słowie i wzywa

nas, abyśmy świętowali Jego Pamiątkę. Niech dzisiejsza lektura słowa Bożego przypomina nam dawne dzieła Boże, które stają się obecne wśród nas przez sprawowanie Eucharystii. Słuchajmy słowa Bożego, abyśmy umocnieni przez Pana, umieli Go naśladować w pokorze i służbie.

Przed Ewangelią:

Będziemy słuchać teraz Ewangelii, która ukazuje nam pokorę Chrystusa myjącego nogi swym uczniom. Chrystus przez Eucharystyczną Ofiarę nieustannie nam służy i obmywa nas z grzechów. Wzywa także nas, abyśmy naśladowali Go w pokorze i miłości do wszystkich ludzi.

Przed obrzędem obmycia nóg (po homilii):

Obrzęd obmycia nóg to szczególny znak dany nam w Wielki Czwartek. Kapłani służą nam tak, jak służy Chrystus. Kościół nie przychodzi panować, ale wypełniać pokorną misję Chrystusa. Obecnie kapłan dokona obmycia nóg na znak miłości. Przeżywajmy te święte znaki w duchu wiary, bo „najważniejsza jest miłość” (por. 1 Kor 13). Chrystus umiłował nas do końca i zawsze potwierdza swoją miłość przez pokorną służbę Kościoła.

Przed prefacją:

Dziękujemy Panu dzisiaj szczególnie za Wieczernik i za tę Ucztę Paschalną, która była tam sprawowana. Dziękujemy Mu również za to, że możemy przeżywać te tajemnice na Jego pamiątkę. Niech to nasze dziękczynienie włączy nas w liturgię nieba, gdyż w tych sakramentalnych znakach spełnia się dzieło naszego odkupienia.

Po modlitwie po Komunii (ogłoszeniach):

Za chwilę Najświętszy Sakrament zostanie przeniesiony do Kaplicy Adoracji. Bądźmy wdzięczni Panu za sakrament Jego miłości i obecności – Sakrament Eucharystii. Niech każdy znajdzie choćby chwilę czasu, by nawiedzić świątynię także jutro, w Wielki Piątek. Kościół zawsze przechowuje ten Sakrament, bo wierzy w trwałą obecność Chrystusa pod postacią Chleba. Ten Chleb przechowywany w naszych świątyniach jest także znakiem pokory Chrystusa, który „pozostał z nami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata”. Ten Chleb nieustannie nam przypomina i uobecnia ofiarę Krzyża oraz chwałę Zmartwychwstania.

Jutro, zgodnie z wielowiekową tradycją, nie sprawuje się Mszy św. Jednak w godzinach popołudniowych Kościół gromadzi się na sprawowanie nabożeństwa Męki i Śmierci Pana naszego Jezusa Chrystusa. W naszej parafii liturgia ta rozpocznie się o godzinie..... Wielki Piątek przeżyjmy w skupieniu i ciszy. Pamiętajmy też, że jutro obowiązuje post ścisły.